

DOKTORAVHANDLINGER

Intervensjonsbronkoskopi i behandling av avansert lungekreft

Terapeutisk bronkoskopi er en trygg og effektiv behandling for pasienter med malignt luftveisobstruksjon.

Vi oppsummerer norsk erfaring med intervensjonsbronkoskopi for behandling av lungekreft i et doktorgradsprosjekt ved Rikshospitalet. Intervensjonsbronkoskopi omfatter metoder som svulstfjerning med laser eller elektrolyng og utblokking av luftveiene med stentinnleggelse. Vi har sett på hvordan denne behandlingen påvirker livskvalitet, lungefunksjon og sykdomsopplevelse hos pasienter med lungekreft. Vi har også vurdert komplikasjoner som har oppstått i forbindelse med behandlingen og utfordringer innen håndtering av luftveiene under inngrepet.

Norsk erfaring innen intervensjonsbronkoskopi tilsvarer den fra andre land og våre resultater bekrefter at det er en trygg behandlingsmulighet med umiddelbar og varig effekt. Selv om metoden brukes hovedsakelig som lindrende behandling i dag, har prosjektet også vist at den kan brukes med kurativt siktemål hos selekterte pasienter med karsinoide svulster.

Kirill Neumann
kirill.neumann@gmail.com

Kirill Neumann. Foto: Øystein H. Horgmo, Universitetet i Oslo

Disputas

Kirill Neumann disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 30.4. 2015. Tittelen på avhandlingen er *Interventional Bronchoscopy in Treatment of Lung Cancer*.

Screening for tarmkreft

Sigmoidoskopi er en screeningundersøkelse som reduserer både forekomst og død av tarmkreft.

Tarmkreft rammer nesten 4 000 nordmenn hvert år og er den nest hyppigste kreftsykdommen i Norge. De fleste svulstene utvikles fra godartede polypper, og fjerning av polyppene kan føre til redusert forekomst og følgelig død av tarmkreft.

I perioden 1999–2001 inviterte vi om lag 20 000 personer i alderen 50–64 år bosatt i Oslo eller Telemark til screeningundersøkelse med sigmoidoskopi, og 63 % møtte. Deltakerne i screeninggruppen ble trukket direkte fra Folkeregisteret. Halvparten ble også bedt om å levere avføring til test for okkult blod. Ved positiv screeningstest, definert som funn av cancer, polypper eller blod i avføringen, ble deltakerne fulgt opp med koloskopi. De resterende om lag 80 000 personene i samme aldersgruppe i Oslo og Telemark fungerte som kontroll-

personer og fikk ikke noe tilbud om screening.

Etter 11 års oppfølging var død av tarmkreft i screeninggruppen redusert med 27 % sammenliknet med kontrollgruppen, og forekomst av tarmkreft var redusert med 20 %. 10 personer, 0,8 per 1 000 screenede, opplevde alvorlige komplikasjoner som følge av polypfjerning.

Studien viser at sigmoidoskopi er en effektiv screeningmetode mot tarmkreft. Screening er ikke ufarlig. Ulempene og kostnadene må veies opp mot fordelene. Studien gir et godt faktagrunnlag for norske myndigheter når fremtidig tarmkreftscreening i Norge skal vurderes.

Øyvind Holme
oyvind.holme@medisin.uio.no

Øyvind Holme. Foto: Irene Svozilic

Disputas

Øyvind Holme disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 5.6. 2015. Tittelen på avhandlingen er *Flexible sigmoidoscopy screening for colorectal cancer*.